

tak, aby mohlo býti k nim hleděno nejpозději při projednávání osnovy ve výborech. Osnova přidrží se v podstatě zásad rakouského řádu exekučního, avšak přes to obsahuje důležité odchylky, takže bude nový zákon — dojde-li k němu — zákonem zcela jiným. Podle našeho mínění bylo by se ovšem doporučovalo před opětovnou úpravou osnovy předložit věc alespoň užší anketě, jak také prof. Hora navrhoval. Neučinilo-li ministerstvo tak, mělo patině svoje zvláštní důvody. Ale právě proto je tím žádoučnější, aby zejména i naši praktičtí právníci, pokud mají s exekučním řádem co činiti, osnovu prostudovali a svoje návrhy opravné, stručně odůvodněné, včas uveřejnili. Redakce je ochotna propůjčiti všem závažným návrhům ochotně místa.

Právnícká Jednota na Slovensku v Bratislavě. Dne 12. května 1920 za účasti přes 100 členů v ustavující valné hromadě zahájila činnost třetí Právnícká Jednota v českoslov. republice se sídlem v Bratislavě. Předsedou zvolen Dr. Vlad. Fajnor, I. místopředsedou Dr. Emil Stodola, II. místopředsedou Dr. Otto Eisenstein a dalšími členy výboru Dr. Ivan Dérer, Dr. Milán Ivanka, Dr. Jaroslav Vojtišek, Dr. Jiří Štolba, Rudolf Böhnel a Dr. Cyril Bařinka. Abychom citovali vlastní slova, jimiž se nová Jednota představuje svým členům i dalším právníckým interessentům, nebude prý moci ihned plniti tradicionelní vědecké poslání, jako sesterské jednoty česká a moravská, než jestli jen obeznámí českého právníka na Slovensku s tamnějším zákonodárstvím jemu jazykově nepřístupným, pokud toho prakticky potřebuje, a na druhé straně slovenskému právníku pomůže vybudovat řádné slovenské právní názvosloví, již tím samým, že splní nová Jednota příkaz doby a na ten čas i vědecké své poslání, až do doby, kdy akademického pěstování práva ujme se příští profesorský sbor právnícké fakulty bratislavské.

Tak jako jsme vřele uvítali Právní Obzor při jeho vstupu do arény vědeckého snažení právníckého tak radujeme se i z mocné opory, kterou tomuto časopisu poskytuje její vydavatelka, Právnícká Jednota na Slovensku. Máme však za svoji povinnost, abychom uveřejnili dva dokumenty, jež do jisté míry poskytují kritiku akce slovenského právnictva, a to z osvědčeného pera slovenského právníka. Pan odb. přednosta v ministerstvu pro sjednocení zákonodárství a organizace správy v Českoslov. republice Dr. August Ráth poslal Právnícké Jednotě v Praze dne 9. září 1920 pod č. 1892 mín. unif. dopis tohoto znění:

Na Slovensku sa utvorila samostatná právnícká jednota, ktorá hodlá vydávať svoj vlastný orgán »Právnícký časopis«.

Podľa mojej mienky je to nielen tržštenie síl, ale má aj príchuť politického separatizmu. Oboje treba zameziť.

Naša právnická jednota pražská je spôsobilá, aby pojala do svojho lona všetkých právnikov československej republiky a vyhovelá ich vedeckým požiadavkám. Taktiež náš časopis »Právnik« môže byť literárnym závoďišťom nielen českých, ale i slovenských právnikov.

Za nedlho sa koná pod vedením ministra s plnou mocou pre Slovensko právnická porada v Bratislave, na ktorej bude mimo iných bodov programu týkajúcich sa našej legislativy, prietriasaná i táto otázka.

Já budem tam zastupovať svoje horevyslovené presvedčenie. Aby byly dočielcné praktické výsledky, prosím, aby bol niekdo zo správy našej jednoty vyslaný do tej porady, alebo aby bol mne udelený mandát, úradne zastupovať tu vyslovené stanovisko.

V poslednom prípade obmedzím svoju činnosť na to, aby bolo na Slovensku zriadené agitačné komité, ktoré by zakladalo miestné odbory našej právnickej jednoty, sbieralo prihlášky členov a čo sa časopisu týká, učiním záväzné prehlásenie, že je redakcia nášho »Právnicka«, ochotná uverejňovať všetky práce slovenské, ktoré dosiahnú literárnu úroveň nášho časopisu. Rozumiem pod týmto posledným šetrením obvyklých práv redakčných, ktoré práva dávajú možnosť redakcii výber prác k uverejneniu.

Otázku jednoty pokládám za veledoležitú nielen z ohľadu na náš spolkový a právnický život, ale i z ohľadu na interes štátný. Preto prosím, aby bolo v otázke tejto súrne zakročené, prípadne, aby mi byly dané potrebné direktivy a instrukcie.

K dopisu tomuto odpovédělo ředitelství Pražské Jednoty takto:

Jménem Právnické jednoty vzdáváme Vám upřímné díky za laskavý dopis Váš ze dne 9. t. m., který ředitelství Právnické jednoty včerejšího dne byl dodán, a ve kterém ráčíte podávati návrhy za účelem jednání se slovenskou Právnickou jednotou ku sjednocení všeho právnictva československého v Právnické jednotě naší.

Právnická jednota sdílí samozřejmě úplně Váš názor, že sjednocení toto jest žádoucí a nutné, a byla by Vám velice povděčna, kdybyste při chystaných právnických poradách v Bratislavě zastával stanovisko v dopise Vašem zaujaté v zastoupení Právnické jednoty. Ředitelství Právnické jednoty mile rádoj uděluje Vám k tomu své zmocnění a pokládá také takticky za účelnější, bude-li stanovisko dotčené podle Vaší laskavé nabídky zastáváno

Vámi, ježto vyslání delegáta ze členů řídíteřství, který by stanovisko, toto zastával, mohlo by se zdáti — třeba ovšem neprávem — projevem antagonismu mezi Čechy a Slováky.

Ještě k otázce odměny za práci duševní. K otázce této nadhrožené na str. 312. tohoto časop. se nám píše: V sousedním Německu vypisují »Die Ältesten der Kaufmannschaft von Berlin« cenu na thema »Reichswirtschaftsrat oder Reichswirtschaftsparlament« ve výši **5000 M.** Je i to zajisté vzhledem k dnešním poměrům a k odměňování prací hmotných suma celkem nízká, ale není aspoň — řekněme mírně — ponížující. A uvážíme-li, že je to cena vypisovaná ve státě poraženém, přiznáme, že se v Německu přece jenom jinak cení práce duševní než u nás. — Tolik dopis. K tomu připomínáme, že i u nás se počíná na odměnu za duševní práci jinak pohlížeti. »Jednota pro péči hospodářskou a kulturní v Praze« vypisuje právě soutěž na nejlepší návrh na praktické řešení otázky účasti zaměstnanců na zisku podnikovém se zřetelem k poměrům v československé republice. Ceny jsou I. 6000 Kč., II. 4000 Kč a III. 2000 Kč. K případnému zvýšení cen je porotě k dispozici další částka 8000 K. Lhůta do 31. března 1921. — A nakladatelské družstvo Máje, čes. akc. spol. rozepisuje soutěž na literární cenu 10.000 Kč pro román ze současného českého života. Zdá se, že budou musiti i korporace veřejné svoje předválečné »oceňování« duševní práce přizpůsobiti dnešním poměrům.

Soudce jako rozhodčí. Časopis »Recht u. Wirtschaft« č. 6. 1920 přimlouvá se za to, aby byly stranami ustanovování soudcové z povolání za rozhodčí. Jako výhody se uvádějí: lze vybrati nejlépe kvalifikované rozhodčí na rozdíl od volby osob z jiných kruhů, mnohdy zcela nahodilé, takže takovéto soudy rozhodčí stály by výše než i nejlépe obsazené soudy z povolání anebo by se jim alespoň vyrovnaly. Byly by to »soudy elitní«, rozhodovaly by s konečnou platností, bylo by to tudíž řízení rychlé a levné, a to ještě i tehdy, když by honorář za tuto činnost soudců tvořil součást nákladů tohoto řízení rozhodčího. Tím by se poskytl soudcům vedlejší příjem, zvýšila by se jejich hmotná, ale i odborná úroveň, poněvadž soudce lépe postavený vykonává pravomoc volněji, lehčeji a bez hořkosti — což by bylo i blahodárným pro poměr soudců k advokátům. Obavu, že by tím trpěl snad výkon řádné pravomoci, netřeba míti, poněvadž řízení před rozhodčími bude přece jen výjimkou zpravidla. V Německu ovšem nemají zákazu jako je náš § 578. c. ř. s. a závisí uskutečnění požadavku, o nějž jde, v prvé řadě na stranách, po případě jejich právních zástupcích. U nás bylo by třeba napřed změny zákona.